

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7988s/2551

-

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

-

ข้อมูลย่อ

ผู้กล่าวหาฟ้องเรียนว่าผู้ถูกกล่าวหาอ้างตนเป็นทนายความและเรียกเงินจากผู้กล่าวหาประมาณ 7,000 บาท เพื่อจะนำไปให้พนักงานอัยการจังหวัดเดชอุดม เพื่อช่วยเหลือทางคดีแก่ ย. บุตรของผู้กล่าวหา กรณีดังกล่าวเป็นการกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลโดยมิได้กระทำต่อหน้าศาล ศาลจำต้องไต่สวนพยานหลักฐานเพื่อหาข้อเท็จจริงก่อน การที่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเดชอุดมสอบถามปากคำผู้กล่าวหาแล้วนำคำบอกเล่าดังกล่าวมารับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหา โดยไม่ปรากฏว่าผู้กล่าวหาได้สาบานตนหรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้การตามสัตย์จริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา 112 (เดิม) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาฎีกาได้เถียงทำนองว่า ถ้อยคำของผู้กล่าวหาฟังไม่ได้โดยอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาในฐานะเสมียนทนายความเรียกเงินจากผู้กล่าวหาสืบเนื่องจาก ส. ทนายความให้ผู้ถูกกล่าวหาไปเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีจากผู้กล่าวหาโดยไม่ได้เกิดขึ้นในบริเวณศาล และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาจะนำเงินไปให้ผู้พิพากษาเพื่อเป็นอาณัติสินจ้างในการดำเนินคดี ดังนี้ ถ้อยคำของผู้กล่าวหาจึงรับฟังเป็นความจริงยังไม่ได้ แม้ศาลชั้นต้นได้ไต่สวน ท. และ ข. ก็ตาม แต่ ท. และ ข. มิใช่ผู้กล่าวหาในคดีนี้ ปัญหาว่าศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการไต่สวนโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ผู้ถูกกล่าวหามิได้ฎีกาในปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

-

หมายเหตุ

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามที่หมายเหตุนี้อยู่ในส่วนของความผิดทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 31 (1) ที่นำไปใช้บังคับในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 เฉพาะข้อที่ว่าด้วยการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลนั้น ข้อสาระสำคัญอยู่ที่การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นมูลเหตุให้ปรากฏว่า เป็นการประพฤติดนไม่เรียบร้อยจะต้องเกิดขึ้นในบริเวณศาลอันได้แก่ ตัวอาคารศาลและบริเวณเขตพื้นที่ของศาล ตามธรรมดาแล้วน่าจะเป็นภายในเขตรั้วของศาล ดังนั้น หากเกิดเหตุประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณห้องควบคุมผู้ต้องหา โรงอาหารหรือโรงรถศาลก็ถือว่าอยู่ในบริเวณเขตพื้นที่ศาล นอกจากนั้นแม้การประพฤติดนไม่เรียบร้อยจะเกิดขึ้นทั้งนอกบริเวณศาลและในบริเวณศาล แต่เป็นการกระทำต่อเนื่องกันมา ถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาล เช่น การเรียกเงินค่าวิ่งเต้นคดีและรับเงินทำที่บ้านผู้ถูกกล่าวหา แต่มีการทวงถามคืนเงินในศาลหลายครั้ง กระบวนการเรียกคืนเงินค่าวิ่งเต้นคดีและการคืนเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของการประพฤติดนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5801/2550) สำหรับคดีนี้ศาลฎีกาวินิจฉัยตามแนวคำวินิจฉัยเดิมว่า ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลซึ่งมิได้กระทำต่อหน้าศาลและผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธศาลต้องไต่สวนพยานหลักฐานหาข้อเท็จจริงเสียก่อนให้ได้ความว่ามีการกระทำความผิดหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นเพียงสอบถามปากคำของนายเด่นชัย พยานที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหา โดยไม่ปรากฏว่านายเด่นชัยได้สาบานตนหรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้การตามสัตย์จริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 112 ถ้อยคำของนายเด่นชัย จึงรับฟังเป็นความจริงยังไม่ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2962/2547) เท่ากับเป็นหลักปฏิบัติของศาลชั้นต้นว่า คดีละเมิดอำนาจศาลศาลชั้นต้นต้องไต่สวนผู้กล่าวหาหรือพยานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยการให้พยานเบิกความภายใต้การสาบานตนหรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้การตามสัตย์จริงเสียก่อน จะใช้วิธีการบันทึกปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

อาคม รุ่งแจ้ง-